

Till kommun- och stadsstyrelserna
och samkommunernas styrelser

Finlands Kommunförbunds rekommendation om kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården 2016

Bifogat sänds Finlands Kommunförbunds rekommendation om kostnadsersättningar inom den kommunala familjedagvården år 2016.

Kommunförbundet har diskuterat frågan med KT Kommunarbetsgivarna och Kommunfackets union rf.

Utvecklingen av undergruppen för livsmedel och alkoholfria drycker från november 2014 till november 2015 var -1,38 procent (enligt index 2010=100). Förändringen av totalindexet var -0,24 procent.

Vid justeringen av kostnadsersättningarna används konsumentprisindex och dess undergrupp 01 Livsmedel och alkoholfria drycker. Från november till december 2015 beräknas totalindexet och indexet för livsmedel och alkoholfria drycker ha stigit med 0,2 procent. Det beräknas att totalindexet för konsumentpriserna år 2015 kommer att stiga med 0,9 procent. I fråga om livsmedel och alkoholfria drycker har kostnadsökningen uppskattats till 0,7 procent. (Källa: FM 18.12.2015)

Närmare upplysningar:

Jarkko Lahtinen, Kommunförbundet, tfn 050 361 4526
Riitta Arko, KT Kommunarbetsgivarna, tfn 09 771 2112

Kostnadsersättning inom den kommunala familjedagvården

Med stöd av 13 § (Kostnadsersättningar inom familjedagvården) i bilaga 12 som gäller familjedagvårdare i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet AKTA (1.3.2014–31.1.2017) betalas kommunala familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem ersättning för de direkta kostnaderna av vården enligt Kommunförbundets gällande rekommendation om kostnadsersättningar inom familjedagvården.

När de ersättningar som nämns i denna rekommendation senare justeras ska ändringen i undergruppen för livsmedel i konsumentprisindexet användas som grund för livsmedelskostnader och ändringen i konsumentprisindexet för övriga kostnader. Rekommendationen justeras kalenderårsvis och som grund för beräkningen används de senaste konsumentprisindex som är tillgängliga och den uppskattade förändringen i respektive kostnader under rekommendationsåret.

Enligt gällande lagstiftning är kostnadsersättningen beskattningsbar förvärvsinkomst för familjedagvårdaren eftersom den inte har angetts som skattefri inkomst i inkomstskattelagen. Om utredning saknas, har de betalda kostnadsersättningarna utan verifikationer enligt gängse beskattningspraxis avdragits som kostnader för inkomstens förvärvande, om de grundar sig på kommunernas centralorganisationers rekommendation som nämns i det gällande kollektivavtalet. Löntagaren får göra avdrag för inkomstens förvärvande endast till den del som kostnaderna överstiger det belopp för avdrag för inkomstens förvärvande som nämns i 95 § i inkomstskattelagen (år 2016 är avdraget 620 euro, dock högst löneinkomstens belopp). Om den betalda kostnadsersättningen överstiger den rekommenderade ersättningen eller om kostnaderna överstiger den kostnadsersättning som betalats på basis av rekommendationen, avdras kostnaderna för inkomstens förvärvande på basis av lämnade uppgifter.

Efter diskussioner med KT Kommunarbetsgivarna och Kommunfackets union rf rekommenderar Finlands Kommunförbund att familjedagvårdare som arbetar i sitt eget hem inom den kommunala familjedagvården 1.1–31.12.2016 ska få kostnadsersättningar som räknas ut på basis av följande priser per enhet. Avsikten är att ersättningarna ska täcka de faktiska kostnaderna för vården.

	barn under/i skolåldern
frukost, mellanmål eller lätt kvällsmåltid, €	0,73/0,94
lunch eller middag, €	1,72/2,23
övriga kostnader, €/dag	1,77/1,77

Om det inte är fråga om heldagsvård, räknas ersättningen för övriga kostnader ut i proportion till hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Övrig familjedagvård

Rekommendationen om kostnadsersättning gäller endast familjedagvård i familjedagvårdarens eget hem. Avdrag för kostnader för inkomstens förvärvande utan att verifikationer företes får enligt gängse beskattningspraxis göras endast i fråga om familjedagvårdare. Tillbörliga utredningar och verifikationer bör företes för att familjerna ska få ersättning för de faktiska livsmedelskostnaderna. Enligt lagen om barndagvård behöver familjerna inte ersättas för andra kostnader än livsmedelskostnader.

Om familjedagvård ordnas för barn från samma familj i deras eget hem, betalas inga kostnadsersättningar enligt 2 b § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik (8.5.2015/580). Om alla barn inte hör till samma familj betalas däremot kostnadsersättning för samtliga barn till den familj/de familjer som svarar för måltiderna.

När barnen vårdas i sitt eget hem ska antingen barnets föräldrar och dagvårdaren eller kommunen, föräldrarna och dagvårdaren sinsemellan från fall till fall komma överens om dagvårdarens måltider.

I gruppfamiljedagvård betalas inga kostnadsersättningar i de fall där kommunen för detta ändamål anskaffar livsmedlen och de andra förnödenheterna.

Måltider som serveras på dagvårdsplatsen

Enligt 2 b § i lagen om småbarnspedagogik ska ett barn som deltar i småbarnspedagogisk verksamhet erbjudas hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. Då vårdförhållandet inleds ska kommunen i vårdavtalet bestämma vilka måltider barnet ska få på vårdplatsen. Antalet måltider beror på barnets vårdtider. Ändringar i vårdavtalet kan leda till att också antalet måltider behöver justeras.

Kostnadsersättningarna för det behövliga kosthållet beräknas utgående från de nämnda priserna per enhet för de måltider som ingår i vårdavtalet. Ersättningens belopp kan variera beroende på hur lång den dagliga vårdtiden är och vilken tid på dygnet den infaller.

Skolbarn

Näringsbehovet för ett barn i skolåldern har beräknats vara i snitt 30 procent högre än för ett 4-årigt barn. Detta har beaktats i rekommendationen om kostnadsersättningar för dagvård av skolbarn.

Specialdieter

Specialdieter för barn ska tillhandahållas av hälsoskäl och på de grunder som nämns i 2 a § i lagen om småbarnspedagogik. Behovet och serveringen av specialdieter ska fastställas i vårdavtalet. Samtidigt ska man bedöma om specialdieten föranleder extra kostnader i tillhandahållandet av vården. Då det gäller de vanligaste specialdieter ska kostnaderna för dem höjas med högst 30 procent jämfört med kostnaderna för normal kost.

Enligt anvisningen "Allergiska barn i dagvården" av en arbetsgrupp inom det nationella allergiprogrammet 2008–2018 är huvudregeln att allergiska barn äter samma mat som de övriga barnen i dagvården utom i de fall där det finns ett läkarutlåtande om behovet av allergikost.

I kostnadsersättningarna för specialdieter beaktas endast extra kostnader för råvaror.

Kostnadsberäkningarna visar att kostnadsersättningarna för de vanligaste specialdieter kunde höjas på följande sätt:

	%
laktosfattig kost	5
laktosfri kost	0–10
glutenfri kost (celiaki)	30
mjölkfri kost	0–15
spannmålsallergi	5–30

Den procentuella höjningen varierar efter hur strikt dieten är och vilka produkter som används i stället. I fråga om dyra specialdieter, såsom glutenfri kost eller en specialdiet som föranleds av en kombination av flera olika sjukdomar, ska de extra kostnaderna fastställas från fall till fall enligt de faktiska kostnaderna. En särskild utredning om de extra kostnaderna ska lämnas in till skattemyndigheten. Då ska dieten ha föreskrivits av den behandlande läkaren och/eller en näringsexpert.

I de fall där ett barn i en familjedagvårdsgroup har en laktosfattig diet rekommenderar Kommunförbundet att kostnadsersättningarna, för att bespara familjedagvårdaren extra arbete, betalas så att laktosfattiga måltider kan tillredas för samtliga barn.

Enligt 2 b § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik gäller kostnadsersättningarna inte kliniska näringspreparat eller produkter som kan jämföras med dem (till exempel modersmjölkserättning eller produkter som ersätter komjölk), vilka ersätts med stöd av sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Övriga kostnader

Kostnadsersättningarna för övriga utgifter i rekommendationen gäller andra sedvanliga kostnader än livsmedelskostnader, dvs. kostnader för användning av lägenheten, el, vatten, värme, pysselmateriel och lekredskap, telefonsamtal i anslutning till dagvården osv.

Ersättningen täcker inte utgifterna för arbetskläder eller specialanskaffningar såsom sanering av lägenheten på grund av till exempel allergi hos ett barn i dagvård. Ersättningen täcker inte heller anskaffning av förvaringsutrymmen för barntillbehör, köp av sittvagn för tvillingar eller av barnstolar m.m. eller för reparationer eller motsvarande. Den täcker inte heller kostnader för förhöjda vägavgifter som eventuellt föranleds av familjedagvården eller anskaffning eller reparation av konstruktioner på gården, exempelvis stängsel eller barngrindar, inte heller sandbyte i en sandlåda eller facklitteratur eller datateknik för familjedagvårdare. De nämnda kostnaderna för inkomstens förvärvande kan dras av i beskattningen om familjedagvårdaren lägger fram verifikationerna.

Barndagvården har under de senaste åren utvecklats så att familjedagvården och daghemmen samverkar och stöder och kompletterar varandras tjänster.

Kommunförbundet rekommenderar

- att man i familjedagvården och daghemmen i mån av möjlighet använder gemensam utrustning och/eller
- att kommunen ordnar utlåning av leksaker.

För att nå de mål för barnens fostran som uppställts i lagen om barndagvård kan kommunen utöver detta ordna kulturella tjänster och annat program som utvecklar barnen, till exempel utflykter, resor och exkursioner. Kommunen beslutar om betalning eller ersättning av kostnaderna för dessa aktiviteter utgående från de lokala förhållandena.

FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

Hanna Tainio
vice verkställande direktör

Jarkko Lahtinen
sakkunnig